

kommune: Retten til at vælge deres egen Formand. Vi finde vedblivende det Forhold i allerhøjeste Grad uheldigt, at man rundt omkring i Landets Købstæder stadig maa finde sig i at se en Mand, der maaske lige er sprungen ud fra et ministerielt Kontor, blive Borgmester, Formand og Leder af Byraadets Forretninger, have Sæde i Byraadet og stemme deri, altsaa en Mand, der lige er sprungen ud af et saadant Kontor, og som ikke har Spor af Begreb om den Kommunes Anliggender, hvor han er bleven ansat som Leder. Og i mange Tilfælde gaar det saaledes, at saa snart en saadan Mand har sat sig ind i Forholdene og er bleven hjemme i Byen, søger han til et bedre Embede, og saa have vi den samme Historie om igen. Disse Forhold ere karakteriserede tidligere, ogsaa af Medlemmer af dette Ting, som nu beklæde Ministerpladser. Jeg nærer derfor den Opfattelse, at dette Lovforslag nu maa faa en let Gang gennem Rigsdagen. Med disse Ord skal jeg anbefale ogsaa dette Forslag til det høje Tings Velvillie.

Formanden: Eksemplarer af de fremsatte Lovforslag ville blive omdelte.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1. April 1910 til 31. Marts 1911.

Formanden: Folketingsmændene H. L. Møller, Abrahamsen, Christiansen, Halsted, Holm, Lüttichau, Neergaard (Svendborg Amts 3die Valgkreds), Parkov, A. P. Andersen, Dinesen, Hammerich, Lange, Neersø og Schack have indleveret følgende Paa-stand paa Overgang til Dagsordenen:

„Idet Folketinget udtaler sin Mistillid til Konseilspræsident, Grev Holstein-Ledreborg som Leder af og som Medlem af et Ministerium, gaar Tinget over til Dagsordenen.“

Forhandlingerne ville nu dreje sig om dette Forslag om Overgang til Dagsordenen.

H. L. Møller: Den 13. August i Aar vedtog Folketingets Højre den Erklæring, der blev saa stærkt debatteret i Slutningen

af Mødet i Gaar, at man tilraadede, at Grev Holstein forsøgte at danne et Ministerium med den Opgave at løse Forsvars-sagen paa Grundlag af den Overenskomst, der var sluttet mellem de 3 Venstregrupper Aftenen forud. Folketingets Højre var den Gang ingenlunde blind for, at denne Erklæring vilde blive opfattet af mange som en forhaands Tillidserklæring til Ministeriet Holstein, hvorved det skulde faa en parlamentarisk Grund at staa paa, og at Erklæringen netop derfor var egnet til at bringe Gruppen i en skæv politisk Stilling og til at kaste et falsk Lys over Gruppens Optræden. Naar Gruppens Flertal alligevel bekvemmede sig til at afgive en Erklæring i den Form, hvori den blev forlangt, var det under Trykket af det, man kalder „force majeure“. Flertallet saa nemlig heri, hvad der saa ofte er blevet sagt fra vor Side efter den Tid, den eneste Mulighed i Øjeblikket for at bringe Forsvarssagen frem til en antagelig Løsning ad forfatningsmæssig Vej. Man bekvemmede sig saa til at bringe ogsaa dette, ikke det mindst tunge, Offer ved Siden af alle de andre, man forinden havde bragt for Ordningen af en Sag, hvis Betydning for Fædrelandet syntes os at være saa stor, at den snart sagt var ethvert Offer værd.

Det stod med andre Ord Højre klart, at man ikke vilde forblive i denne skæve Stilling længere, end Forholdene gjorde det bydende nødvendigt. Man vilde derefter gribe den første Lejlighed til at skabe en ren og klar Position overfor den Ministerchef, for hvem den omtalte Erklæring var bestemt. Ikke saaledes at forstaa, at vi vilde søge denne Lejlighed. Vi vilde give Ministerchefen Tid til at tone Flag paa den almindelige Politik Omraade, inden vi tog ny Stilling til ham, og indtil da vilde vi staa afventende og kun betone, at nu havde vi fri Hænder i eet og alt. Men hvis Lejligheden blev given os direkte fra den højtærede Konseilspræsidents Side, vilde vi ikke undlade at klare vor Stilling til ham.

En saadan Lejlighed, forekommer det os, blev given i Gaar ved Ordskiftet mellem den højtærede Konseilspræsident og to af vort Partis Medlemmer. Jeg skal her ikke indlade mig paa det Stridspunkt,